

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. IV. Corollarium præcedentis doctrinæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](#)

DE SCIENTIA FUTVRORVM CONTINGENTIVM. 247

161. terminet voluntatem humanam, sed potius ab ea determinetur, quantum ad speciem actus, prius natura cognosci debet a Deo futura determinatio voluntatis humanae ad speciem actus, quam cognoscatur tale decretum, ut determinate influens in ejus actus: Ergo repugnat quod Deus in tali decreto cognoscat futuram determinationem voluntatis nostrae, subindeque actus nostros liberos, ut certo & infallibiliter futuros.

Art. 3.
§. 4. Confirmatur: In causa indifferente ut indifferens est, non potest cognosci determinatus effectus, ut supra contra Molinam arguebamus: Ergo neque in decreto indifferenti actus nostri liberi, ut determinate & infallibiliter futuri, a Deo praesciri possunt: cum tale decretum non habeat infallibilem nexus cum aliquo actu determinato nostra voluntatis, sed possit indifferenter cum ejus assensu vel dissensu componi. Quod ut magis declaretur, & manifeste constet solum decretum prædeterminans quod in Deo admittunt Thomistæ, posse illi deservire ut medium in quo futura contingentia & libera certo cognoscatur, recolendum est id quod supra observavimus, nimurum, quod ut aliquid habeat rationem mediij ducentis in cognitionem alterius, duas requiruntur conditiones, nempe quod habeat infallibilem cum eo connexionem, & illud prioritatem saltem naturæ & causalitatis antecedat. Illas vero conditiones soli decreto prædeterminanti convenire, manifestum est; nam decreto indifferente utraque conditio deest, cum illud non causet, sed experiet determinationem voluntatis humanæ, ut determinata in ejus actus influat, & possit indifferenter cum ejus consensu vel dissensu componi. Decretis autem supponentibus prævisionem nostri consensus per scientiam medianam, quæ à Recentioribus, *benigna & temperata* appellantur, deficit saltem secunda conditio; cum enim supponant prævisionem futuri consensus & determinationis voluntatis humanæ, illam non causant, nec per consequens prioritatem naturæ & causalitatis antecedunt. Decreto vero prædeterminanti utraque conditio competit; cum enim efficiat liberam nostræ voluntatis determinationem, & efficaciter applicet voluntatem ad operandum, cum actibus ejus liberis habet infallibilem & indissolubilem nexus, eosque prioritatem naturæ antecedit; à qua prioritate, *prædeterminans* à Thomistis appellatur, id est causans liberam nostræ voluntatis determinationem.

§. IV.

Corollarium precedenis doctrine.

162. Ex dictis inferes, Deum certo cognoscere futura contingentia & libera, in causis secundis, aut in libero arbitrio creato, ut stant sub physica prædeterminatione, quæ illud physicè movet, & applicat ad suos actus liberos, infallibiliter simul & liberè eliciendos.

Hoc corollarium evidenter sequitur ex principijs jam statutis: Cum enim physica prædeterminatio sit vis quedam intentionalis, derivata à divino decreto, ejusque veluti causalitas, & instrumentum, est de se efficax, & habet connexionem infallibilem cum nostris actibus liberis, sicut & divinum decretum: quare si in illo tanquam in medio, Deus potest futura contingentia & libera, certo praescire, etiam in causis secundis, naturalibus, vel liberis, ut à Deo prædeterminatis, eodem modo poterit illa certo cognoscere.

Tom. I.

Dices, D. Thomas h[ic] art. 13. & pluribus alijs in locis, docet futura contingentia non posse certò cognosci in suis causis, ex quo infert, Deum ut certò illa cognoscatur, ea debere cognoscere in se 163. ipsis, quatenus coexistunt aeternitati: Ergo doctrina hujus corollarij aperte contradicit S. Doctori.

Respondeo primò, duas distingui à S. Doctore futura cognoscendi rationes: unam singularem per existentiam futurorum in aeternitate: alteram communem nobis cum Deo, nempe ex causarum dispositione; quæ ratione Astrologus cognoscit ex inspectione celi Eclipsim Solis, mutationem temporum, sicut Medicus morborum progressus. Hæc itaque ratio cognoscendi futura in causis, si spectetur ut est nobis cum Deo communis, non est infallibilis, nisi, ut loquuntur Logici, *permisiva*, quæ divina est, & supponens divini decretri determinationem. Unde

Respondeo secundo, quod quando D. Thomas negat futura contingentia posse certò cognosci in suis causis, loquitur de causis secundis, nude sumptis, & indeterminatis ad agendum; non autem de illis, prout subsumt divinae motioni, & prædeterminationi: nam quod in talibus causis certo cognoscatur futura, expressè docet 1. contra Gent. cap. 67. ratione 3. & quæst. 12. de verit. art. 10. Itaque in causis determinatis à causa prima, & in ipsa causa prima, immutabili modo determinata, & determinante, futurorum contingentium & liberorum certa & infallibilis cognitione haberi potest, non autem in causis proximis indeterminatis, ut supra contra Molinam ostendimus.

Art. 2.
§. 4.

§. V.

Solvitur argumentum ex autoritate D. Thomæ de sumptu.

164. Objiciunt in primis Adversarij: Quotiescumque D. Thomas agit de scientia Dei respectu futurorum contingentium, recurrit ad illorum præsentiam in aeternitate, ut demonstret illa certo à Deo cognosci: sicut videri potest in 1. dist. 38. quæst. 1. art. 5. & alijs in locis infra referendis: Ergo non existimat Deum ea praescire in suo decreto efficaci, & absoluto. Consequentia probatur, si enim Deus ea cognosceret in suo decreto, superfluum esset & vanum recurrere ad illorum præsentiam in aeternitate, ad reddendam rationem certitudinis divinae præscientiae; cum eā femorā, Deus in suo decreto ea certò praesciret: ut enim ante dicebamus, in causa infallibili & immutabili, potest certo, & infallibiliter cognosci effectus.

Confirmatur: D. Thomas loco jam citato, hoc statuit discrimen inter effectus necessarios, & contingentes, seu liberos, quod primi possunt certo cognoscere in suis causis, non autem secundi: At hoc discrimen nullum esset, si præscientia Dei respectu futurorum sit innixa decreto, & in eo fundata: Ergo tali medio non innititur. Minor probatur: Vel enim D. Thomas separaret tale decretum à determinatione causarum secundarum, vel non? Si primum, sequeretur quod effectus saltem naturales & necessarij, quales sunt illuminatio Solis, calefactio ignis &c. possent à Deo certo cognosci ut futuri, in causis secundis, independenter à decreto prædeterminante, quod repugnat doctrina Thomistarum, qui prædeterminationem physicam, non solum in causis libe-

Li ij